

מסע אוירי אל חלום ישן

לדוקטור משה פורת, רופא תעופתי, טייס פרטי ומומחה לרפואת אף אוזן וגרון היה חלום והוא החליט להגשים אותו. לצורך כך הוא הצטייד במצלמות, מטוס וחברים שכמוהו חלמו גם הם לטוס ולנחות ב"אושקוש", אחד מאירועי התעופה הגדולים ביותר בעולם. על החוויה הגדולה ועל הגשמת החלום בכתבה שלפניכם

כתב וצילם: ד"ר משה פורת

העיר אושקוש במדינת ויסקונסין מוכרת בזכות מותג הג'ינסים הנושא שם זה, אבל לטייסים ולחובבי הטיסה מדובר במקום התרחשותו של האירוע הגדול ביותר בעולם התעופה המספק שפע מופעים וריגושים בהשתתפות כלי-טיס מגוונים. האירוע הראשון נערך בספטמבר 1953 במילוקי ובשנת 1969 הועתק לאושקוש. בכל שנה משתתפים באירוע כ-10,000 כלי-טיס המגיעים ממדינות שונות בארה"ב ומחוצה לה. כחצי מיליון מבקרים מגיעים מדי שנה לשוטט בין המטוסים והדוכנים כאשר הקהל הרב מורכב מחובבים, כמו גם נציגים רשמיים של מדינות וחברות תעופה מרחבי העולם. הייתי פעמיים באירוע התעופה באושקוש וכמו בפעמים הקודמות מדובר במסע המצריך הכנות מדוקדקות של המסלול, חישובים מדויקים של משקל הנוסעים וציודם במטוס וכאשר מדובר בטייסים שהם גם צלמים חובבים שמתכוונים לתעד את הטיסה לאירוע ואת האירוע עצמו, יש הרבה ציוד. המשלחת הנוכחית בה לקחתי חלק מנתה 18 "משוגעים לדבר" שצוותו לשישה מטוסי ססנה מדגמים שונים עליפי בחירתם. לאחר פגישת היכרות, תדריך מפורט ושינון מסלול הטיסה מנקודת המוצא שלנו במנסס, וירג'יניה, החלטנו שותפי לטיסה ואנוכי לבחור בססנה 182. מטוס שכזה יוכל להכיל באופן נוח אותנו ואת ציוד הצילום הרב שנשאנו, האוויוניקה המודרנית אפשרה לנו להיחשף ולתרגל "ניהול טיסה" באמצעות טייס אוטומטי, חוויה חדשה יחסית לרוב הצוותים השותפים למסע.

דרך ארוכה אל החלום

ההתרגשות מההמראה מערבה לא התעמעמה גם בפעם השלישית ובבוקרו של יום מעונן, מודעים להנחיות הבטיחות והטיסה במרחב האווירי והצפוף של וושינגטון די.סי. החלטנו על טיסת מכשירים. טיסה במתכונת זו צפויה להקטין את הסיכוי הקיים לפגישת בלתי מתוכננת עם "ציפורי הטרף" של חיל-האוויר האמריקאי שערוכים לכל חשד לחדירה בלתי מתוכננת למרחבים אוויריים אסורים לטיסה, אירוע שהוא מתכון בטוח לאיבוד רשיון הטיס האמריקאי. מהלך הטיסה לאושקוש נקבע מראש כך שלכל איש צוות תהיה הזדמנות להטיס לג אחד ולצלם בשני ומכיוון שצלמים אוהבים אתרים מעניינים, סטינו מעט מהנתיב על-מנת לצפות מהאוויר בבית-חרושת לסלים הבנוי בצורת סל נצרים. מראה מרהיב שאת יחודו ניתן לגלות בעיקר מהאוויר. שדה-התעופה דייטון באוהיו נבחר כאתר לנחיתת הביניים הראשונה. כאן שוכן מוזיאון חיל-האוויר האמריקאי. המוזיאון בו הושקעו מחשבה רבה ועבודת איסוף מטוסים רחבה, מדגים ומציג בפרטורט את הכוח האווירי של חיל-האוויר האמריקאי לתולדותיו. ניתן לראות שם מטוסים מראשית המאה הקודמת, מטוסים שהשתתפו במלחמות העולם, מלחמת קוריאה ומלחמת וייטנאם וכמובן את חזית התעופה העכשווית. הנחיתה בשדות-התעופה לאורך הנתיב מספקת חוויה נוספת ושונה שמקורה בגישה מסבירת פנים לטייס המגיע לשדה. חלק מהשדות מבוקרי מגדל וחלקם מתנהלים ללא מגדל פיקוח. האווירה היא של אירוח ביתי, תקרובת טעימה וכלי-רכב העומד לרשות הטייסים שהגיעו על-מנת שיוכלו לטייל באזור וכל זה כחלק מהשירות הניתן תמורת תדלוק המטוס לקראת היעד הבא. מרחבי הטיסה האינסופיים בארה"ב מאפשרים בתנאים מסוימים ביצוע של טיסת ראייה וכך, במהלך טיסתנו, בכל פעם שהבקררים המקומיים מזהים אותנו כקבוצה שיעדה אושקוש, אנחנו זוכים לעידוד והרבה סימפטיה מהולה במעט קנאה על החוויה הצפויה לנו. תיאום נחיתה של אלפי כלי-טיס וטייסים ממדינות רבות דורש מיומנות ומקצועיות גבוהים ולכן נערך מדי שנה מכרז לבחירת פקחי הטיסה הטובים ביבשת לניתוב המטוסים בדרכם לשדה.

הפקחים נפרשים לאורך נתיבי הגישה, מזהים את המטוסים על-פי מאפיינים חיצוניים ולא חסרים כאלה, כשמדובר במטוסי אספנים למיניהם. כל מטוס נקרא לטוס בנתיב אל השדה ועל-מנת לוודא שהבין את הוראות הבקר, הוא נדרש "לנפנף בכנפיו."

התרגשות בשמיים

מסדרון אווירי דמוי משפך מנקז את התנועה האווירית הצפופה לקראת הנחיתה. ששת מטוסי המבנה שלנו חלפו מעל אגם מיישיגן, קו הרקיע של שיקגו נפרש משמאלנו ומזג-האוויר הבהיר איפשר תצפית וצילומים נהדרים. אנחנו מתקרבים לפיינל, ההתרגשות עולה ואני מרגיש את האדרנלין פורץ במרץ לקראת הגשמת חלומי שנרקם כבר בביקורי הראשון כאן: להנחית את הססנה באושקוש. מראה הנחיתה של מאות מטוסים הפרושים בסדר מופתי על משטחי הדשא פשוט מדהים. אנחנו מונחים לכוון לנקודה הירוקה במרכז המסלול שנקבעה כנקודת הגיעה. שניות מעטות ואנו רצים על המסלול, מונחים בידי כוונים מתנדבים לנקודת החנייה על כר הדשא. תחושת סיפוק אדירה אופפת אותנו חלקה הראשון של המשימה הושלם. במרכז העיתונות זכינו לתדרוך על נקודות הגישה לאורך המסלולים בהן נוכל להשיג זוויות צילום ייחודיות ואיך אפשר לסייע לנו לתעד באופן ראוי את המופעים? חברת ניקון נרתמה למשימה והשאילה לנו מצלמה איכותית ועדשה "כבדה" ארוכת מוקד לצילומי המופע האווירי.

מזוודים כראוי שמנו פעמינו למופע הראשון וצפינו בוורטואוז האירובטי שון טאקר מחליק במטוסו לאורך המסלול וממריא למופע אירובטי עוצר נשימה בסיומו התפנה לפגוש בנו, קבוצת הטייסים הישראליים, להחלפת חוויות וצילום משותף. מבחר האטרקציות עצום אבל יש כאלו שמרתקות את מירב המבקרים: מופע איש הסילון השוויצרי, גבר בשנות השישים שלו המבצע יעף גבוה ועוצר נשימה בעזרת כנפיים סילוניות, בסיומו הוא צונח אל אזור המסלולים לקול תשואות הקהל ולרווחת אנשי חברת ברייטלינג התומכת במופע.

"טרפוגה" מכונת-מטוס הנמצאת בשלבי פיתוח אחרונים הדגימה המראה, שיוט ונחיתה מדהימים, לא ברור עדיין היישום הפרקטי של כלי מוזר זה אבל רשימת ההמתנה של הקונים הפוטנציאליים הולכת ומתארכת. אם אתם מעוניינים, הקדימו להירשם. מופעים אירובטיים נערכים כל העת מעל ראשינו אחד מעניין ומרשים במיוחד היה של "ציפורי המלחמה" שהקסימו ביכולותיהם וסיימו במטס משותף של מפציץ "מיטשל" ומטוס "מוסטנג" וגם "זירו" לפני שחלפו ביעף היסטורי נמוך מול הקהל פעור הפה. גם בלילה שמח באושקוש. במופע האירובטי הלילי שכלל מטוסים מכמה דגמים נצבעו השמיים באורות של זיקוקי דינור כראוי למסורת אמריקאית רבת שנים. בשיטוט בין הביתנים ניתן היה להתרשם מהמפציצים הכבדים ומטוסי הקרב ממלחמת העולם השנייה וכן מטוסים רבים בבנייה עצמית שהיוו מוקד משיכה אטרקטיבי למבקרים. חברות מסחריות הציגו את מיטב החידושים מקווי היצור שלהם וביניהם מטוסי מנהלים עם אוויוניקה מתקדמת ויכולות טיסה משופרות.

לאחר שלושה ימים מרתקים תפסנו את מקומנו בעמדת ההמראה מאושקוש. זמן רב המתנו להמראתן של "ציפורי הטרף" ההיסטוריות שהצפייה בהן ממריאות מספקת תחושה של מסע במנהרת הזמן לשדה-תעופה קדמי בשלהי מלחמת העולם השנייה. המראנו לכיוון מפלי הניאגרה וקיבלנו אפשרות לצילום מזוויות לא מוכרות של המפלים ועתה אנחנו בדרכנו דרומה לכיוון נהר ההדסון בואכה מנהטן. תפילותינו התגשמו ומזג-האוויר אופטימלי והראות מצויינת, מה שמאפשר לצלם את "התפוח הגדול" בתמונות מרהיבות במיוחד ושונות מאילו שאנחנו רגילים להן.

הראלי כמעט מגיע לסיומו והמאמץ הפיזי והנפשי היה שווה בהחלט. נחתנו בשדה-התעופה של ליסבורג, מרוצים ונכונים לקראת מסיבת הגרנד-פינאלה במסעדה איטלקית טובה שם סיפר כל אחד מה הוא לקח מהמסע, שלרובנו היה הגשמת חלום.